

DOE MUSEUM

DE KUNST VAN HET DOEN

Qi en de draak

Educatieprogramma

Inhoud

De expositie.....	3
Educatieproject.....	3
Belang	3
Het programma in het kort	4
Programma.....	5
Tijdsindeling.....	5
Inhoud.....	5
Expositie	5
Workshop vilten	5
Wat is vilten?.....	5
Kerdoelen educatieproject	6
Hoe komen de kerndoelen aan bod?	6
Nederlands.....	6
Oriëntatie op jezelf en de wereld.....	6
Kunstzinnige oriëntatie	6
Boeken.....	6
Uitbreiden bezoek	7

De expositie

De expositie Qi (spreek uit Tsjie) en de draak heeft als doel kinderen maar ook volwassenen na te laten denken over geluk. Wat is het voor jou, wat is het voor een ander, is het maakbaar en hoe kijken ze er vanuit de Chinese cultuur tegenaan. Agnes Spruit heeft zich verdiept in het onderwerp en er een expositie van gemaakt die binnendringt in het hart en het hoofd en die de handen laat creëren. Het basis stuk in deze expositie is de imposante vilten draak van wel 10 meter lang.

Het Doe Museum brengt exposities die aanzetten tot het zelf maken van kunst. Dat is ook bij Qi en de draak het geval. Elke bezoeker kan direct zelf aan de slag gaan. Qi en de draak vindt plaats van 22-09-2018 tot en met 12-05-2019.

Educatieproject

Het educatieproject gebruikt kunst als middel tot bewustwording van en betrokkenheid met sociaal emotionele ontwikkeling. 'Qi' is een universeel begrip voor een gezonde samenleving. 'Qi' staat voor 'positieve levensenergie'. Het lijkt in eerste instantie een exotisch begrip, iets uit een andere wereld waarmee we niets te maken hebben. Toch is het een universeel begrip. Om goed te functioneren in de samenleving wordt er nogal wat van kinderen gevraagd. Niet alleen de basisvaardigheden taal, rekenen en lezen, maar ook vele andere vaardigheden zijn hiervoor nodig.

Aanzicht van de draak (Mouzon, Frankrijk)

Belang

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap heeft in hun visie *Ons Onderwijs2032*¹ beschreven dat het ontwikkelen van *21st century skills* centraal moet komen te staan in het onderwijs. Dit komt terug in de leerdomeinen Natuur & Technologie en Taal & Cultuur. Hierin wordt ook het samenwerken met culturele instelling en het bedrijfsleven aangehaald. Daarnaast wordt in het leerdomein Taal & Cultuur de nadruk gelegd op het ontwikkelen van creatief vermogen door het aanbieden van verschillende kunst disciplines. De koppeling van creativiteit met het leerdomein Natuur & Technologie komt voort uit de STEAM gedachte. In eerste instantie werd er alleen gerefereerd aan STEM, het Engelse acroniem voor *Science, Technology, Engineering en Mathematics*.

¹ [Platform Onderwijs 2032, januari 2016, Bureau Platform 2032](#)

Dit is dus de verzamelnaam voor de gebieden wetenschap, technologie, werktuigbouw en wiskunde. Recentelijk wordt er gepleit om het begrip STEM uit te breiden door *kunst en design* te integreren, *Art and Design*. Dit leidt tot het begrip STEAM (STEM + Art). De integratie van kunst en het creatief vermogen is de sleutel tot innovatie die de problemen waarmee wij nu kampen op kunnen lossen².

Overzicht van de draak (10 meter lang)

Naast het technische, wetenschappelijke en innovatieve belang van het ontwikkelen van creativiteit is er ook de noodzaak voor de ontwikkeling van het kind. Het is belangrijk dat kinderen leren werken aan de manier waarop ze acteren ten opzichte van anderen en tegelijkertijd ontdekken hoe zij hun eigenheid bewaren. De kern van een creatief menszijn is dat het kind in de gelegenheid wordt gesteld zich te ontplooiën en kan uitgroeien tot dát wat het kind in potentie is. Het ontwikkelen van een creatieve geest, die je in staat stelt om op het juiste moment en met de juiste ideeën je leven vorm te geven, is onmisbaar. Het is daarom belangrijk om vroeg te beginnen deze creativiteit in het denken en doen te helpen ontwikkelen. Kunst is een belangrijk medium voor bewustwording en persoonlijkheidsontwikkeling. Kunst appelleert aan gevoel en gevoel is belangrijk voor het ontwikkelen van de creatieve mens, empathie en het vermogen bewuste keuzes te maken.

Inhoud in het kort

Onder begeleiding van Agnes Spuit gaan de kinderen op ontdekkingsstocht in de expositie 'Qi en de Draak'. De kinderen worden aangezet om na te denken over de diepere betekenis van de tentoonstelling en ze doen inspiratie op waarmee ze uiteindelijk zelf een viltkunstwerk met een expressieve lading gaan maken.

Het educatieproject is bedoeld voor kinderen van groep 1 t/m 8. Uiteraard betekend dit dat alle onderdelen van het educatieprogramma worden afgestemd op de leeftijd van de kinderen.

---

² Turn STEM to STEAM, **Stephan Beal**, geraadpleegd mei 2018: https://www.huffingtonpost.com/stephen-beal/turn-stem-to-steam_b_3424356.html

Programma

Tijdsindeling

- 9.00 uur: Aankomst en ontvangst
9.15 uur: Expositie: de draak & opdrachten doen
10.00 uur: Pauze
10.20 uur: Viltworkshop
11.30 uur: Afsluiting

In verband met de schooltijden en benodigde tijd doen wij dit project in de ochtenduren. Deze indeling is een richtlijn, in overleg kan het programma worden uitgebreid met ranja en fruit, een lunch en andere activiteiten in het museum. Met een uitbreiding van het programma is het mogelijk om een volledig dagprogramma te hebben in het museum. Zie voor meer informatie pagina 6.

Stempelen van gelukswoorden

Inhoud

Expositie

De draak

Samen met Kunstenaress Agnes Spruit gaan de kinderen de draak verkennen. Het is aan de kinderen om te ontdekken welke positieve woorden en begrippen zijn uitgebeeld op de rug van de draak. Aan de hand van wat de kinderen noemen gaat Agnes met ze in gesprek over wat gelukt voor hen betekent.

Opdrachten doen

De groep wordt verdeeld in kleine groepjes, ieder met een ouder of leerkracht. Aan de hand van een kijk en doe speurtocht leren de kinderen over de andere werken. Bij een paar werken zit een doe opdracht. Kinderen kunnen bijvoorbeeld met elkaar een verbindingscirkel leggen met mozaïek van vilt. Gaan een eigen *geluksdraak* bouwen met viltobjecten en vlaggetjes bestempelen met gelukswoorden.

Workshop vilten

De workshop vilten is een zintuiglijke ervaring met wol en vilt. In het viltatelier staat alles klaar: wol, water, zeep en werkmaterialen. Hier mogen de kinderen aan de slag met vrolijk gekleurde schapenwol, zoals ook is gebruikt in de expositie. Om in het thema 'positieve energie' te blijven, mogen de kinderen iets maken wat ze mooi vinden of waar ze blij van worden. Ze gaan werken op een plat vlak van gewassen ongekamde wol, waar ze met kleurrijke wol hun kunstwerk kunnen maken.

Wat is vilten?

Vilten is de oudste techniek om textiel te maken. Het bestond al in de oertijd, nog voor het spinnen en weven was uitgevonden. Vilt wordt gemaakt van schapenwol. Maar ook wol van andere dieren, zoals kamelen, is geschikt voor het maken van vilt.

Het maken van een viltwerk is een bijzondere ervaring. Allereerst bedenken de kinderen hun ontwerp. Al doende kiezen de kinderen wolkleuren uit en beginnen ze met het leggen van de wol. De zachte wol gaat door hun handen en dat is een ontspannende bezigheid. Daarna volgt de fase van het natvilten. Met warm water en zeep wordt het werk ingewreven. Een natte bezigheid; het werk verandert. Dan volgt de fase van het 'vullen' (rollen) van het werk. Bij het uitpakken van het viltwerk is te zien dat het werk krimpt en transformeert tot een samenhangend geheel. De verrassing komt

aan het eind. Het werk heeft een metamorfose ondergaan en het is spannend om te zien wat het eindresultaat is.

Kerdoelen educatieproject

Onderwijs heeft drie belangrijke functies: het draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling van kinderen, het zorgt voor overdracht van maatschappelijke en culturele verworvenheden en het rust kinderen toe voor participatie in de samenleving. De belangrijkste dingen die kinderen moeten leren om actief deel te nemen aan de samenleving, staan vastgelegd in de kerndoelen. Waar mogelijk worden onderwijsinhouden over mensen, de natuur en de wereld in samenhang aangeboden. Dit komt het 'begrijpen' door leerlingen ten goede.

Hoe komen de kerndoelen aan bod?

In dit educatieproject komt begrijpend lezen aan bod doordat de kinderen teksten gaan lezen en maken tijdens de opdrachten in de expositie. Ook zullen leerlingen meer leren over geluk en psychische gezondheid, wat ook bedraagt aan de redzaamheid van kinderen in sociaal opzicht. Uiteraard wordt er aandacht besteed aan de kunstzinnige oriëntatie doordat kinderen gevoel kunnen gaan uitdrukken in hun viltkunstwerk, zullen reflecteren op de kunst die is gemaakt door klasgenoten en ze zullen meer leren over Chinese cultuur en historisch gezien oude vilttechniek waarmee ze aan de slag gaan. Dit alles zal leerlingen zicht te geven op betekenis en samenhang.

Hieronder zijn de leerlijnen met de daarbij behorende kerndoelen die bod komen in het project geformuleerd:

Nederlands

2. De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.
3. De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

Oriëntatie op jezelf en de wereld

- 34: De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.
- 35: De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument.

Kunstzinnige oriëntatie

54. De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
55. De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.
56. De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed

Boeken

Via de pagina www.doemuseum.nl/schoolreisjes/ op onze website kunnen aanvragen voor boekingen worden gedaan. Het educatieproject loopt van oktober 2018 t/m 10 mei 2019.

De kosten van het programma zijn als volgt:

- Vaste kosten per groep (maximaal 30 kinderen) €175
- Per kind (entree voor het museum, educatieprogramma & materiaalkosten) €7,25

Prijzen zijn inclusief BTW, begeleiders zijn gratis

De kinderen mogen voor de korte pauze in de ochtend eigen eten en drinken meenemen. Het is ook mogelijk om fruit (2 soorten) met ranja af te nemen in het museum. Het is niet toegestaan om zelf meegebrachte lunch te nuttigen in het museum. Er zijn verschillende lunchmogelijkheden die vooraf geboekt kunnen worden.

Ranja met (koffie of thee +€1,50)

- Twee soorten fruit €1,50
- Smeerlunch: rustiek gesneden bruin & witbrood die belegd kan worden met kaas, ham (Bio), Appelstroop (Bio), Jam (Bio) en pindakaas (Bio) €4,00
- Tosti met saus €4,00
- Patat met saus €3,50
- Ijsje (water- of roomijs) €1,00

Prijzen zijn inclusief BTW

Uitbreiden bezoek

Een bezoek aan het Doe Museum kan worden uitgebreid tot een dag vullend programma. De kinderen kunnen dan na het ochtendprogramma aan de slag gaan met de andere activiteiten in het museum, hierover kunt u meer lezen op www.doemuseum.nl/doen & www.doemuseum.nl/zien. Wij hebben verschillende speelmogelijkheden, speurtochten en andere artistieke activiteiten, van bouwen met LEGO tot verkleed.

